

Alexander

MILITARIZEM nas ne bo rešil, kakor ni Hitlerja in nikogar drugega, ki je rožjal s sabljo, s topovi ali sedaj z atomskimi bombami.

Italija mora biti "naša" neglede na zle posledice

Italija, Grčija, Kitajska, Turčija in vsa anglo-ameriška cona Nemčije postale breme "naše odgovornosti", enako tudi Avstrija

V Italiji se vrši silovit volilni boj—največji, kar je bilo še volilnih bojev v njeni zgodovini. Gre se med komunistično-socijalistično fronto na eni strani. Ta vključuje levicarske socialiste, komuniste in pa par manjših levicarskih skupin.

Na celu nasprotne skupine je Vatikan.

Pomoč Zed. držav je izdatna

Krščansko-demokratični (vaticanski) stranki načeljuje sedanjem premier Alcide de Gasperi. Podpira ga ves naš State Department, naš vnanjepolitični radio "Voice of America", vsa katoliška duhovština v Italiji in v Zed. državah in v pomoč mu je bil v minulih tednih Drew Pearsonov "Friendship Train".

Ameriški časnikar Donald Downes poroča iz Rima, da cerkev v Italiji še ni bila nikoli tako politična kot je sedaj.

Kakor na Grškem, na Kitajskem, v Turčiji itd., podpira ameriška vlada v Italiji reakcijo, ker drugi izbire nima. Naši vladci se gre za kapitalizem. Tega v Italiji zastopa cerkev s pomočjo svoje prej omenjene stranke.

Italiji smo oborožili armado.

In dalj smo ji to zimo živil v vrednosti stotine milijonov doljarjev.

Prej omenjeni poročevalec, ki je prisostvoval pri delitvi Pearsonovih paketov, pravi, da je bila duhovština zraven pri razdeljanju in le ona je odločala komu naj se dirilo in domu ne. Pravilno, da je sedaj ta sistem uveljavljen z odobritvijo ameriške oblasti po vsi Italiji. Duhovnik ve, če si socialisti ali komunisti, pa moraš iz vrste brez darila. Seveda, to povzroča jazo, ampak cerkev vseeno smatra, da je na dobičku. Kajti tudi socialisti in komunisti — ako imata gladne družine, se bosta lakoviti upognili in v Italiji kot v predvojni Sloveniji je bilo treba v tak nameniti v "farovž".

За bogata vsega zadost!

Cerkev v Italiji si je ob enem zgradila cetočo "črno borzo".

Kajti omenjeni poročevalec ugotavlja, da gre silno veliko ameriških dajatev na "črno borzo". Kontrolirajo jo kajpada vladni ljudje. Tudi Pearsonov "Friendship Train" jim je prišel v roko.

Situacija v Italiji je torej ta:

na podlagi Trumanove doktrine dobiva sedaj iz Zed. držav dovolj hrane za vse. Toda ker je krščansko-demokratska de Gasperijska stranka koruptna, ne pride vse blago zastonj med ljudi. Večinoma ga gre na črni trg. Tisoči Italijanov je obogatovali na njemu. Marsikdo je v lirah

milionar in tudi dolarjev so si nagrajibili.

Največje bogastvo iz te situacije pa kuje Vatikan.

V bogataških hišah ne manjka ničesar. Kuha v njih — po mnemu mnogih ameriških časnikarjev, je celo boljša kakor v hišah imovitega sloja v Zed. državah.

Po učilih pa hodijo bosjaki in prosjaki. Tatvine so se razmnožile v ameriški tovorni avti so spremljani z oboroženimi ljudmi, pa še padejo "roparjem" v roko.

Italija "ameriška kolonija"

Cemu se Trumanova administracija toliko briga za Italijo?

Jasno! Radi oljnih polj v Sredozemlju. Zato tudi v Grčiji "gospodujemo". In oborožujemo

Grke, da pobijo svoje brate.

V Italiji imamo sedaj velik del naše bojne mornarice. Sovjeti protestira. V Jugoslaviji se hudejo. Kajti na naših ogromnih vojnih ladjah so letala, ki lahko hipom poletev in Skopje, v Ljubljano, Beograd, Zagreb, Sofijo itd.

Ce se kak tak incident dogodi, kaj nastane iz tega?

Vojna, seveda! Toda mar bo Amerika iz nje kaj pridobil?

Mogoče, a ni verjetno. Vse je le špekulacija.

Kajti tudi naš dozdevni "sorvačnik" ima letala. In lahko ameriškim oljnim magnatom po stotine milij evri, v katerih pretakajo olje iz izvirališč v cistilnice in iz njih v pristanišča. Olje je glavni vzrok naši imperialistični politiki v Sredozemlju.

In zaradi petroleja si hočemo Nadaljevanje na 5. strani.)

ZAPADNI BLOK TIRA SVET HOTE ALI NEHOTE V NOVO SVETOVNO VOJNO

Winston Churchill je odgovoril na vprašanje, "ali bo vojna" s tem, da je s komunisti nemogoče stvarno in pametno razpravljati. Je pa mogoče govoriti z njimi "realistično" in če jim poveš kaj in kako stope stvari, te bodo poslušali ter sklenili kupčijo s tabo, ako se jim bo zdela njim v korist. Ali pa ako se te bodo zbalji.

Po njegovem mnenju se more vojno nevarnost odstraniti edino, ako se Moskva prepriča, da v nji ne bo uspela in zato naj se z zapadom diplomatično pobota.

V moskovskem radiu in v sovjetskem tisku je Churchill oglašan za "hujšaka v vojno" (proti Rusiji). V dokaz navajajo, kako je s pomočjo Trumana dramatiziral svoj govor v malem mestecu Fultonu v Missouriju, v katerem je klical zapadni svet v vojno zvezzo proti USSR.

Walter Lippmann ta Churchillov govor komentira z nauki vojnemu in državnemu departmentu Trumanevne administracije.

Pravi, da je v prvi vrsti treba odpraviti sovjetske armade iz centralne Evrope. In če se ne umaknejo, naj jim povemo, da imamo, ali da pripravljamo baze, s katerih lahko posežemo v vse glavne centre sovjetskega bloka. To se pravi z napadi na mesta v Sovjetski uniji in na mesta njenih "satelitov". Potem, ko se zapadna Evropa po Marshallovem načrtu osnuje, bo uspela le, ako si dobi v zvezo tudi vzhodno Evropo in balkanske dežele.

Lippmann meni, da v dosegu tega je treba našo militaristično silo razviti tako, da bo iz bližine udarila v sovjetske centre. In seveda, kar pri tem misli, prisiliti Moskvo, če bo od nje v taki vojni sploh kaj ostalo, da kapitulira.

Ta program je enak, kot ga je gojil kajzer Wilhelm v prvi svetovni vojni in sta si ga potem prikrojili sebi v korist Anglija in Francija.

Potem si ga je vzel za svoj načrt prodiranja proti vzhodu Hitler.

Vsi ti načrti so propadli. In namesto da bi bila Rusija zajezena, je sedaj v centralni Evropi: Nova anglo-ameriška kombinacija, ki ji načeljuje vlada v Washingtonu, se je odločila za izgon "severnega medveda" nazaj "v Azijo". In zato gradimo baze — vse v namenu, da ako se Sovjeti Rusija mirno ne umakne, in prepusti Poljsko, Romunijo, Madžarsko, ves Balkan in menda tudi baltiske dežele "zapadni demokraciji", bodo po njenih centrih deževale diomske bombe.

Mrs. Eleanor Roosevelt pravi v svoji koloni z dne 3. februarja, da je tako ščuvanje miru silno nevarno in svari vlogo naj ne tira napetosti do skrajnosti. In nji se ne more očitati, da je naklonjena Rusiji.

Anglija v skrbeh za bodočnost

Premier Attlee je v parlamentu dejal, da ako hoče Anglija postati stabilna in se iznenubi dečeta, si bo moralna zvišati producijo najmanj deset odstotkov. Sir Henry Tizard, ki je glavni ekonomski in znanstveni svetovalec vlade, pa je na zaupni seji v parlamentu izvajal, da ne samo deset temveč 50 odstotkov se mora zvišati produkcija Anglije, ako hoče ostati industrialna velesila.

Pri tem mora imeti vedno v uvidu, da tekmuje z Zed. državami.

S statističnimi podatki je poslancem pojasnil, da producira povprečen ameriški premogar

veliko več kot pa povprečen angleški rudar. To je že stara resnica. Angleški premogarji, oziroma njihova unija pojasnjuje, da so bili angleški premogovniki pod privatno upravo starinsko oprenjeni in rudarji pa so imeli in še imajo veliko slabšo hrano kot ameriški premogarji. A delavec pri napornih delih, če nimata zadostnega živeza, ne more izvršiti toliko dela kot opisani hrane v izobilju.

Sir Tizard je priznal, da kar se angleški premogovniške industrije tiče, ne bo mogla tekmovati ameriški in povprečen premogar ne bo mogel producirati toliko kot ameriški, ker je delo v angleških premogovnih vsled fizičnih razmer težavnejše kakor v ameriških. V Ame-

riki so premogovne plasti blizu vrha. V Angliji je mnogo premogovnikov pod morjem.

Ni pa v zvoku, je dejal Tizard, če ne bi mogel povprečen angleški tekstilni delavec producirati toliko kakor ameriški.

Iz te razprave je bilo razvidno, da bo moralna angleška industrija uvesti bolj priganjaške metode, oziroma se sistematično modernizirati toliko, da bodo delavec priganjeni stroji namesto bossi, ki bi le vpili naravo. Ako delavec producira več kot povprečno v Rusiji ali v Jugoslaviji, mu pravijo "udarnik".

V tej deželi pa mora biti vsak delavec "udarnik".

Veliko več kot pa povprečen angleški rudar. To je že stara resnica. Angleški premogarji, oziroma njihova unija pojasnjuje, da so bili angleški premogovniki pod privatno upravo starinsko oprenjeni in rudarji pa so imeli in še imajo veliko slabšo hrano kot ameriški premogarji. A delavec pri napornih delih, če nimata zadostnega živeza, ne more izvršiti toliko dela kot opisani hrane v izobilju.

Jasno je lahko tudi, da tako močenju ne bo mogoče stvarno in se iznenubi dečeta, si bo moralna zvišati producijo najmanj deset odstotkov. Sir Henry Tizard, ki je kak kandidat res radikalne, več kot deset let, je dejal, da je v tem delu.

Trumanove številke se nanašajo na podprtje do novembra v letu. A ker so še cene navzgor tudi v decembru in v januarju in še naraščajo, je načrt, da je njegovo svarilo na mestu.

Vzdicu temu je kongres, namreč velika večina poslancev in senatorjev, proti obnovitvi kontrole nad cenami. Rekel je, da je bilo pred sabo vse podatke kakor jih ima on. Truman je dejal, da je izgon "severnega medveda" nazaj "v Azijo".

Trumanove številke se nanašajo na podprtje do novembra v letu. A ker so še cene navzgor tudi v decembru in v januarju in še naraščajo, je načrt, da je njegovo svarilo na mestu.

Trumanove številke se nanašajo na podprtje do novembra v letu. A ker so še cene navzgor tudi v decembru in v januarju in še naraščajo, je načrt, da je njegovo svarilo na mestu.

Trumanove številke se nanašajo na podprtje do novembra v letu. A ker so še cene navzgor tudi v decembru in v januarju in še naraščajo, je načrt, da je njegovo svarilo na mestu.

Trumanove številke se nanašajo na podprtje do novembra v letu. A ker so še cene navzgor tudi v decembru in v januarju in še naraščajo, je načrt, da je njegovo svarilo na mestu.

Trumanove številke se nanašajo na podprtje do novembra v letu. A ker so še cene navzgor tudi v decembru in v januarju in še naraščajo, je načrt, da je njegovo svarilo na mestu.

Statistika pravi, da "domače ognjišče" ni "najvarnejši" kraj

Ameriške ceste so večno "bojišče". Lani je bilo ubitih na njih v avtih nezgodah 32,000 ljudi in več sto tisoč pa je bilo poskodovanih, med njimi na tisoč trajno pohabljenih.

Toda več kakor na cestah je bilo lani ubitih doma. Število teh žrtev je znašalo v minulem letu 33,500, ali tri odstotka več kakor prej. Torej pregovor, da će hoče biti na varnem, ostani doma, ne drži. Največ ljudi v domovih se ubije, ko padejo po stopnicah, ali s stolov in z lesom, in pa pri pečeh. V marsikam slučaju zgori v požaru vsa družina.

Lani je bilo v družinskih domovih ubitih vsled padcev po stopnicah ali z lestev 26,900 oseb, drugi izmed gori omenjene števila pa so izgubili življenje v raznih drugih nesrečah. Precej izmed njih jih je utonilo pri kopanju, mnogi so podlegli opekljinam in veliko jih je, kot omenjeno že prej, izgubilo življenje v požarjih.

V Chicagu je bilo lani ubitih v avtih nezgodah 508 oseb ali več kot v katerem koli letu prej skozi prejšnjih pet let.

Lani je bilo poleg onih, ki so bili ubiti v avtih nezgodah, težko poškodovanih 1,100,000 ljudi.

V požarih (doma, v hotelih itd.) je lani izgubilo življenje 8,700 ljudi. Uttonilo je 7,900 oseb, ustreljenih jih je bilo v preprih, ropih in po nesreči 2,600, v premogovnikih je bilo ubitih 1,039 v prvih 11. mesecih minulega leta, ali 20% več kot letno prej.

Največja nesreča premogovnikov se je dogodila v eksploziji v Centrali.

V železničnih nesrečah je bilo 3,834 smrtnih slučajev. Ta statistika velja le do 1. decembra 1947.

Stavke v Nemčiji

Američanom v anglo-ameriški coni se čudno zdi, kako da si Nemci upajo stavkati. Cemu pa pod Hitlerjem niso!

Toda nemški socialdemokrati odgovarjajo, da ako smo za demokracijo, moramo do voliti stavkati tudi nemškim delavcem, ne samo delavcem v Ameriki. Kajti obaji se bore za več pravic in za boljše življenske razmere.

Riki so premogovne plasti blizu vrha. V Angliji je mnogo premogovnikov pod morjem.

Ni pa v zvoku, je dejal Tizard, če ne bi mogel povprečen angleški tekstilni delavec producirati toliko kakor ameriški.

Iz te razprave je bilo razvidno, da bo moralna angleška industrija uvesti bolj priganjaške metode, oziroma se sistematično modernizirati toliko, da bodo delavec priganjeni stroji namesto bossi, ki bi le vpili naravo. Ako delavec producira več kot povprečno v Rusiji ali v Jugoslaviji, mu pravijo "udarnik".

PRIPOVEDNI DEL

VLADIMIR NAZOR:

NOVELE VODA

(Nadaljevanje.)

10.

Mati je pričala svečo na mizi, mi pa smo ostali pri vodnjaku. Globoko smo vdihavali vetrč, ki nas je hladil, gledali smo v nebo, ki se je bolj in bolj mracio in se naglo preprezalo z vedenjem bolj črnnimi oblaki.

V hišo smo stopili še takrat, ko je petje kmetov zamrlo nekje v daljavi in je v našem mrtvem, praznem pristanu zopet zavladal nam tako dobro znani molk.

Oče je hodil sem in tja po sobi, vsak čas kukal skozi okno, pogledoval na barometer.

— Cemu zopet gledaš tistega goljufa? Kaj še dvomiš? Sedim! — mu je rekla mati. — Saj si se danes dovolj namučil s tistimi divjaki. No, si videl, kakšni so...?

— Beži no. Vse to ni nič. Ubogi, revni ljudje so... Pa moj barometer! Ko da je postal večji poštenjak... Slišiš. Okno ročope v sobi. Dobro bi bilo zaveti; toda pošteno. Stari Prerok nam je obljubil pravo povodenj. Tudi potrebna nam je.

Bolelni mož s plesasto glavo in belo brado ni več kašjal, hodil je zravnal, bil je videti mnogo mlajši. Dlani je začel triti drugo ob drugo; name se je oziral s svetlimi, nasmehanimi očmi.

Mati je opazila njegov pogled, pa se je tudi sama ozrla name z očmi, ki so bile še veselješke kakor njegove.

— Pero! Kaj praviš pa sedaj o našem Vladu?

— Kaj naj bi rekel? Na dež ga bomo pognali. Premoci naj, kar da kože... do kosti.

Da, da. Zaradi njega nam Bog tudi posilja dež. Predvsem zaradi njega in zanj. Poženimo ga na dež pozenimo ga...

— Čemu pa to? — sem vprašal kar moči nedolžno, čeprav sem razumel smisel njunih besed.

— Ker bi brez dežja ovenel. Ovenel bi sinko, prav kakor naše mlade trte v Nerezinah... Da, vse je rešeno. Samo poslušaj!

In prisluškovali smo, kako zunaj pošumeva morje in se veter vedno močneje razvija, v sobo pa vdira svežost, ki naznanja dej.

Mati je spravljala v posteljo najmlajšo sestro in brata; starejši sestri sta pospravljali mizo; jaz pa sem sedel zraven vrat.

In čim dalje sem zrl' očeta, tem bolj so bledeli in izginjali izpred mojih oči dogodki tistega dne. Vsi klisci, vpitje in pesmi so se izgubljali nekam daleč spričo besedi tega človeka, ki se je še vedno s skoraj mladeničkimi kretnjami sprehal po sobi. Po

je malce tekla. Na strehi pa je bilo že precej tiše.

— Kaj je neki to? — vpraša mati, prisluškojoč tistem od daljemu šumenju.

— Voda bo, ki teče po klancu iz Male vasi. Iz Konšiljerjeve globeli se naglo spušča proti pristanu. Tam bi bilo lahko tudi kaj malega škode.

— Mama! Naravnost na glavo ti kaplja, pa nič ne čutiš, — sem vzklikanil, sestri pa sta prasnilni v smeh.

— Cutim, sinko. Cutim. Toda nalašč se nočem umakniti. Tudi mene naj malo nameči. Bogme, tudi jaz nočem zveneti... Ali ne. Pero? Letos Vlado, prihodnje leto pa ti dve najini golobici. Da nama ne bi podivljali v tej puščavi. In potem vsi. Tudi midva, čeprav sva stara.

— Počasi, žena! Počasi!

— Ti se vedno česa bojiš. Ali vidiš, kako Bog pomaga.

— Tako boječ pa tudi nisem. Toda ne gre, vzeti širim, da bi dale enemu. Veš, kako je bilo zadnja štira leta?

— Vem. Toda ne sme se zgoditi, da bi nama sinova postala Koščina in Goljatova tovarša, hčerke pa recimo nekaj podobnega tisti svetnici Liviji!

— Marieta, pusti to! Cemu prav zdaj omenjaš te stvari? Za letos je vse v redu.

— In če ne bi bilo tega dežja?

— vpraša mati.

— Potem bi morali pa še počakati. Da, vsekakor!

Oče vstane in odpri hišna vrata.

Mati je prav takrat prinesla na mizo večerjo in tisto malo vode, kar je skrivaj dobila od kapitana, ko so padle prve kapljice dežja na našo streho.

Skož, strop, ki je bil samo iz desk, smo dobro slišali, kako štropotajo — spočetka redke, toda debele, nato pa drobnejše in bolj nagosto — potem je začelo enakomerno deževati, posameznih udarcev nisi več slišal, ampak samo neprekjen, enakomeren sum.

E, ko bi takole vsaj nekaj časa šel! — se je oglasil oče.

Nad drago je zagrmelo. Grmenje se je razlegalo po vsem salivu, nam se je pa zdebelo, da se treste tudi hiša. Sum je prešel v vihro, v klopot in bobnenje. Ploha je trajala dolgo, postajala vedno močnejša. Slišali smo, kako kaplja voda skozi staro streho na stropne deske nad našimi glavami. Tu pa tam je kapljalo že okrog nas.

— Strah me je, da bo dežja še preveč, — je spregovorila mati.

— Se v klet nam bo prišla voda.

— To kaplja vino v naše sode.

Zlebovi so ropotali in klokotači požirali težko vodo. Slišati je bilo, kako se voda zliva navzdol po Glavi in teče po uličici ter udarja ob naša vrata. Od časa do časa nam je prihajalo ne uho sumenje ko da nekje daleč pada slap.

— Prava povedenj bo!

— Menda ne boš začel tudi ti kakor naš Prerok?

— Toda človek božji...

— Molči. In če bi tudi bilo tako? Samo dolinice bi malo trpele, kjer se tako in tako posebno ne goji trta. Višnje in smooke smo pa tako že obrali... Zato pa samo: poslušaj!

Ploha je ponehala. Hrup okrog hiše pa se nam je zazdel večji. Voda je šumela po Glavi nizvod ko majhen potok; še v hišo način.

Mati je spravljala v posteljo najmlajšo sestro in brata; starejši sestri sta pospravljali mizo; jaz pa sem sedel zraven vrat.

In čim dalje sem zrl' očeta, tem bolj so bledeli in izginjali izpred mojih oči dogodki tistega dne. Vsi klisci, vpitje in pesmi so se izgubljali nekam daleč spričo besedi tega človeka, ki se je še vedno s skoraj mladeničkimi kretnjami sprehal po sobi. Po

je malce tekla. Na strehi pa je bilo že precej tiše.

— Kaj je neki to? — vpraša mati, prisluškojoč tistem od daljemu šumenju.

— Voda bo, ki teče po klancu iz Male vasi. Iz Konšiljerjeve globeli se naglo spušča proti pristanu. Tam bi bilo lahko tudi kaj malega škode.

— Mama! Naravnost na glavo ti kaplja, pa nič ne čutiš, — sem vzklikanil, sestri pa sta prasnilni v smeh.

— Cutim, sinko. Cutim. Toda nalašč se nočem umakniti. Tudi mene naj malo nameči. Bogme, tudi jaz nočem zveneti... Ali ne. Pero? Letos Vlado, prihodnje leto pa ti dve najini golobici. Da nama ne bi podivljali v tej puščavi. In potem vsi. Tudi midva, čeprav sva stara.

— Počasi, žena! Počasi!

— Ti se vedno česa bojiš. Ali vidiš, kako Bog pomaga.

— Tako boječ pa tudi nisem. Toda ne gre, vzeti širim, da bi dale enemu. Veš, kako je bilo zadnja štira leta?

— Vem. Toda ne sme se zgoditi, da bi nama sinova postala Koščina in Goljatova tovarša, hčerke pa recimo nekaj podobnega tisti svetnici Liviji!

— Marieta, pusti to! Cemu prav zdaj omenjaš te stvari? Za letos je vse v redu.

— In če ne bi bilo tega dežja?

— vpraša mati.

— Potem bi morali pa še počakati. Da, vsekakor!

Oče vstane in odpri hišna vrata.

Mati je prav takrat prinesla na mizo večerjo in tisto malo vode, kar je skrivaj dobila od kapitana, ko so padle prve kapljice dežja na našo streho.

Skož, strop, ki je bil samo iz desk, smo dobro slišali, kako štropotajo — spočetka redke, toda debele, nato pa drobnejše in bolj nagosto — potem je začelo enakomerno deževati, posameznih udarcev nisi več slišal, ampak samo neprekjen, enakomeren sum.

E, ko bi takole vsaj nekaj časa šel! — se je oglasil oče.

Nad drago je zagrmelo. Grmenje se je razlegalo po vsem salivu, nam se je pa zdebelo, da se treste tudi hiša. Sum je prešel v vihro, v klopot in bobnenje. Ploha je trajala dolgo, postajala vedno močnejša. Slišali smo, kako kaplja voda skozi staro streho na stropne deske nad našimi glavami. Tu pa tam je kapljalo že okrog nas.

— Strah me je, da bo dežja še preveč, — je spregovorila mati.

— Se v klet nam bo prišla voda.

— To kaplja vino v naše sode.

Zlebovi so ropotali in klokotači požirali težko vodo. Slišati je bilo, kako se voda zliva navzdol po Glavi in teče po uličici ter udarja ob naša vrata. Od časa do časa nam je prihajalo ne uho sumenje ko da nekje daleč pada slap.

— Prava povedenj bo!

— Menda ne boš začel tudi ti kakor naš Prerok?

— Toda človek božji...

— Molči. In če bi tudi bilo tako? Samo dolinice bi malo trpele, kjer se tako in tako posebno ne goji trta. Višnje in smooke smo pa tako že obrali... Zato pa samo: poslušaj!

Ploha je ponehala. Hrup okrog hiše pa se nam je zazdel večji. Voda je šumela po Glavi nizvod ko majhen potok; še v hišo način.

Mati je spravljala v posteljo najmlajšo sestro in brata; starejši sestri sta pospravljali mizo; jaz pa sem sedel zraven vrat.

In čim dalje sem zrl' očeta, tem bolj so bledeli in izginjali izpred mojih oči dogodki tistega dne. Vsi klisci, vpitje in pesmi so se izgubljali nekam daleč spričo besedi tega človeka, ki se je še vedno s skoraj mladeničkimi kretnjami sprehal po sobi. Po

je malce tekla. Na strehi pa je bilo že precej tiše.

— Kaj je neki to? — vpraša mati, prisluškojoč tistem od daljemu šumenju.

— Voda bo, ki teče po klancu iz Male vasi. Iz Konšiljerjeve globeli se naglo spušča proti pristanu. Tam bi bilo lahko tudi kaj malega škode.

— Mama! Naravnost na glavo ti kaplja, pa nič ne čutiš, — sem vzklikanil, sestri pa sta prasnilni v smeh.

— Cutim, sinko. Cutim. Toda nalašč se nočem umakniti. Tudi mene naj malo nameči. Bogme, tudi jaz nočem zveneti... Ali ne. Pero? Letos Vlado, prihodnje leto pa ti dve najini golobici. Da nama ne bi podivljali v tej puščavi. In potem vsi. Tudi midva, čeprav sva stara.

— Počasi, žena! Počasi!

— Ti se vedno česa bojiš. Ali vidiš, kako Bog pomaga.

— Tako boječ pa tudi nisem. Toda ne gre, vzeti širim, da bi dale enemu. Veš, kako je bilo zadnja štira leta?

— Vem. Toda ne sme se zgoditi, da bi nama sinova postala Koščina in Goljatova tovarša, hčerke pa recimo nekaj podobnega tisti svetnici Liviji!

— Marieta, pusti to! Cemu prav zdaj omenjaš te stvari? Za letos je vse v redu.

— In če ne bi bilo tega dežja?

— vpraša mati.

— Potem bi morali pa še počakati. Da, vsekakor!

Oče vstane in odpri hišna vrata.

Mati je prav takrat prinesla na mizo večerjo in tisto malo vode, kar je skrivaj dobila od kapitana, ko so padle prve kapljice dežja na našo streho.

Skož, strop, ki je bil samo iz desk, smo dobro slišali, kako štropotajo — spočetka redke, toda debele, nato pa drobnejše in bolj nagosto — potem je začelo enakomerno deževati, posameznih udarcev nisi več slišal, ampak samo neprekjen, enakomeren sum.

E, ko bi takole vsaj nekaj časa šel! — se je oglasil oče.

Nad drago je zagrmelo. Grmenje se je razlegalo po vsem salivu, nam se je pa zdebelo, da se treste tudi hiša. Sum je prešel v vihro, v klopot in bobnenje. Ploha je trajala dolgo, postajala vedno močnejša. Slišali smo, kako kaplja voda skozi staro streho na stropne deske nad našimi glavami. Tu pa tam je kapljalo že okrog nas.

— Strah me je, da bo dežja še preveč, — je spregovorila mati.

— Se v klet nam bo prišla voda.

— To kaplja vino v naše sode.

Zlebovi so ropotali in klokotači požirali težko vodo. Slišati je bilo, kako se voda zliva navzdol po Glavi in teče po uličici ter udarja ob naša vrata. Od časa do časa nam je prihajalo ne uho sumenje ko da nekje daleč pada slap.

— Prava povedenj bo!

—

★ ★ KRITIČNA MNENJA, Poročila in razprave ★ ★

KOMENTARJI

(Nadaljevanje s 1. strani.)
med tem se je začel preipr med ameriškimi in sovjetskimi vojskami oblastni zaradi "razdaljenja časti". Tako razmerje ni zdravo. Pospešuje "mrzlo" vojno v "vročo" vojno.

Anton Seliškar, nekdanji sotrudnik Ameriškega družinskega koledarja in Proletarca, se v starokrajskem tisku še vedno pritožuje, da se stara duhovščina ne more pa ne more spriznati s preobratom. To je umeveno. Cerkev je uradno delovala z okupatorji in bila je udinjana pobegljemu staremu režimu. Toda kar dela po Seliškarjevem mnenju sedaj, je zločin nad narodom. Ščuje Nagaja. A kmetu bi v resnicu moral kazati pot v napredek, ne ga svariti samo pred nevarnostjo 'pekla'. Najboljše orožje take duhovščine pa je šušljanje: češ, glejte, koliko Italija dobiva (od Amerike) in pa vse sorte druge dežele! A kaj imamo mi? Bedo—saj bele moke niti za cekin ne dobiš! Duhovščini je žal za veleposestva, s katerih je jedla ne da bi jih obdelovala. In se veseli obetanj, da ko udari tja oborožena sila "zadadne demokracije", se vrne stare razmere in bo spet tako, da bodo hlapci delali gospodarji pa se gostili.

"The Iron Curtain" (Zeleni zastor) je film, ki ga pisec teh vrtstic ni videl. Urejen je za protisovjetsko propagando. Kritiki pravijo, da tudi v hujskanju v novo vojno. Liberalci so protestirali. Načelnik filmske tržanske zveze Eric Johnston je dejal, da takih protestov ne more upoštivati, ker film v tej deželi je svoboden. — Tako na debelo se ni menda v filmski industriji še nikdar nihče zlagal.

Gabriel Gonzalez Videla, ki je predsednik "republike" Čile, je na shodu 2. feb. v Santigu dejal, da je nova svetovna vojna "neizogibna". Na ta njegov shod so pozvali delavce, da jih znova posvari pred "komunistično nevarnostjo". Značilno je, da so komunisti v zadnjih volitvah tega človeka podpirali. V kampanji je namečel delal za demokrata in naprednjaka. Ko pa so po zmagi začeli rudniški delavci stavkati, je izgnal iz dežele dva jugoslovanska diplomatska uradnika, češ, da sta ščuvala v stavku. Rudniško in drugo bogastvo v Čile kontrolira večino Wall Street in na drugem mestu angleški kapitalizem. Videla je med drugim dejal, da vsaka vlada v Evropi ve, da je vojna takoreč na pragu, ker "demokraciji" ne preostaja drugačka kot se spoprijeti z "rdečim totalitarstvom". Kajti le na ta način se mu bo moglo zadusiti Hitlerjev duh, ki hrepeni po ekspanziji. Taka je pač "živčna" in "mrzla" vojna, ki pa vsele te propagande in militarističnih akcij postaja čedjalje bolj "toplja". In ako je Gabriel Gonzales Videla v pravem, bo kmalu zavrela in se spremenila v popolnoma "vročo" vojno.

Kdo je že bil, ki je trdil, da je poraz osišča primesel svetu, trajen mir za dolgo dobo, mor-

da za vse čase? A če pogledamo, kako se naša dežela vročično oborožuje, kako siplje s propagando, ki je z miron v nesoglasju in kakih naši posamezni državniki prete, če vidimo, da imamo vedno več vojaških baz, tedaj je res kar očitno, da se pravljamo zgolj na krvaj spod namesto v graditev miru.

Ferenc Nagy je ubežni minister iz Madžarske. Tam mu je postal vroče vsled njegovih prejšnjih aktivnosti. Prišel je na "hladno" v Zed. države. Tu je bil od vladnih krogov sprejet z odprtimi rokami. Zaslišan je bil pred odborom protiamerških aktivnosti in z njim vred bivši ameriški ambasador v Moskvi admiral W. H. Standley. Oba sta pričala, kako naj bi se zajezilo "širjenje komunizma v Evropi". Ker sta oba reakcionarji, nista mogla nič konstruktivnega svetovati. Posebno begunci ne, kakor je Nagy. On bi se rad vrnil "v stare dobre čase", ki jih je imel v prejšnji Madžarski. A če ne bo kdo Sovj. unije porazil, jih ne bo več nazaj. In to jih skrbi, njega, hravskoga Vladka Mačka in druge, ki so lahko shajali pod Hitlerjem, a v prevratu pa se niso mogli znajti. In sedaj jih "ima ameriška in angleška vlada na grbi in v oskrbi, in pa Vatikan.

Gandhijev pepel je bil po kremljanju vržen po hindustanskih obredih v sveto reko Ganges in med tem so lovili zarotnike, ki so prisegli umoriti tudi načelnika vlade Jawharala Nehru in druge take ministre, ki delujejo za mir z muslimani namesto da jih bi poklali, kot zahtevajo ekstremisti. Vsi, ki jim je za bodočnost Indije in za njen ugled po deželi, žele in delujejo, da se bi versko vojno ustavilo. Toda po "osvoboditvi" je bilo v nji poklanjali že tisoče hindov in moslemov, sikov in pa pacifistov, ki so z Gandhijem vredno upoštivali, da je Indija nerazdržljiva in mora ostati skupna neglede na verske razlike. Toda divjaški spopadi se še nadaljujejo. A Gandhijeva baklja bo svetila dalje in pride čas, ko bo zasvetila tudi v glave bigotov.

Mahatma Gandhi je bil verski učitelj, znanilec svobode, dobrohotnega sosedstva, tolerance in drugih sličnih naukov, v kakršne je nekoč tudi nekaj kristjanov verovalo in se ravnalo po njih. Mnogi listi v naši deželi so ga slavili in nekateri navednost ugotavljali, da ni bilo večje osebe v vsej zgodovini sveta, od kar je bil križan Krist. V Vatikanu se jim to ni dopadlo. Kajti tam ni nikogar več, ki se bi še oblasti kot se je Krist in kateri se je nesmrtni Gandhi. V Vatikanu je dvorni sij — vse v zlatu in biserih in menjalcih, karšne je Krist podil z bicev iz templja. V vikanskih menjalnicah in v barantašnicah z valutami jih je več kot pa jih dobite v katerikoli posamezni banki na svetu. Njihov bančni posej je razširjen po vsem svetu. (V reviji Nation z dne 31. januarja, ima o tem poglavju zelo stvaren, izredno informativen članek a-

meriški korespondent Donald Downes, ki je nastanjen v Rimu in ga njegova časniška raziskovanja vodijo po vsi Italiji.)

"Dve Mohorjevi družbi!" Ena "prava", druga "komunistična". Prva se je obnovila v Celovcu, druga v Celju. Tako se glasi uvdovno poročilo, "došlo preko Trsta", ki ga je objavil tukajšnji tisk. V resnicu imajo Slovenci samo eno Mohorjevo družbo, in sicer tisto, ki se je pod pritiskom Hitlerjevega nacizma preselila iz Celovca v Celje. V Celovcu je imela štiri hiše in nekaj drugih stvari znatne vrednosti, a jih je bilo to vzeto. Mohorjeva družba je izvršila svojo preselitev postavno in v skladu z cerkevnimi in posvetnimi oblastmi in Jugoslavijo — torej tudi z odobritvijo škofov. Med vojno jo je zadevala v Celju slična usoda kot prej v Celovcu. Po vojni je v Celju začela spet s svojim delom. In ker je Hitlerja konec, je ta pravna (prava) Mohorjeva družba poslala v Celovec (kot trdi vir "preko Trsta") deputacijo, da se ji izroči, namreč Mohorjevi družbi s sedežem v Celju, imovino, ki jo je Hitler zaplenil. Toda te imovine v Celovcu so se postavili domači in ubežni slovenski duhovniki in, pričeli novo Mohorjevo družbo s slepilom, da le njihova je res "pristna", "originalna" Slomškova Mohorjeva družba. Izdali so baje dve knjigi. Ker je verjetno, da bo anglo-ameriška okupacijska oblast v Avstriji držala z duhovnikom, ki pravijo, da so proti "komunizmu" in zoper "komunistično" Jugoslavijo, bodo hiše Mohorjeve družbe njim ostale. A v Celju pa bo nadaljevala s svojim delom tista, ki je resnično nadaljevanje ene Mohorjeve družbe, ki je bila več kot razmerje in nevzdržljivega položaja pod Hitlerjem moralna iskat nov dom. Našla si ga je v Celju. Deputacija je načeljevala slovenski slovenski duhovnik, profesor Davorin Trstenjak. Celovški domači in begunski duhovniki so ga posvali, da je komunist, in da bosta Ljubljana in Zagreb plačala težko kaen za "zločin", ki sta ga storila napram škofu Rožmanu in nadškofu Stepinacu. Torej ubežni gospodje še vedno upajo, da jim anglo-ameriška zveza omogoči povratek, čeprav so že žeželi iz Slovenije zato, ker so kolaborirali z Mussolinijem in Hitlerjem ter jima pomagali uničevati svoj lastni narod.

Vatikanski radio ima redne programe usmerjene tudi v Jugoslavijo, v glavnem v Slovenijo in Hrvatsko. Za ljudi ni v stiski, ker je tam mnogo slovenskih beguncov, ki nimajo česa početi in so Italiji in Vatikanu le v napotje. Zato se drugač drugim izseljujejo v Zed. države. Nekaj jih vedi v Trstu, a v Rimu jih je še vzliz temu precej ostalo.

Uvodniki v "A. D." trdijo, da je Marshallov program za obnovitev Evrope napravljen med onimi, ki mu nasprotujejo po komunističnih navodilih iz Moskve, veliko zmede. Kdo pa jo je potem takem napravil v Zed. državah, kjer mu nasprotujejo ta-

Sheboygan: J. Menhardt \$0c, F. Stih \$0c.
COLORADO:
Pueblo: J. M. Stonich \$3, Steve Sine \$1.
Somerset: A. Kocjancich \$1.

MINNESOTA:
Chisholm: F. Klune \$1.50.
Hibbing: F. Pipan \$0c.
Ely: Frances Seliškar \$0c.
Eveland: F. Perushek \$0c.

MICHIGAN:
Detroit: Frank Kresse \$2, Julia Menton \$2.
Boon: Frances Hafner 50c.

WYOMING:
Sheridan: A. Podobnik \$1.
Superior: M. Ulepich \$1.

DRUGI KRAJI:
Fontana, Calif.: Anton Blasich \$5; A. Hrast \$2, C. Jurkošek \$1, J. Pečnik 75c, skupaj \$8.75. Poslal J. Pečnik.

Helper, Utah: F. Kosmatin \$2.
Gowanda, N.Y.: J. Dekleva \$1.25.
Gallup, N. Mex.: John Novak \$2.
Brownston, W. Va.: F. Klemens \$1.20.
Pittsburg, Kans.: J. Bratkovich \$1.00.
Panama, Okla.: F. Grile \$1.
Skupaj \$455.45.

Letošnji Ameriški družinski koledar je zelo lepo urejen. Stiže v njemu je vredno v ameriški veljavni najmanj \$3. A veniar stane posamezen izvod samo \$1.50.

Ob priliku, ko pošiljam ta dopis, prispevam \$50.00 v obrambni sklad za svobodo tiska.

Lepo je živeti v sončni California. Tu je kazal topomer, ko pišem, vsak dan 65 do 85 stopinj. (To je bilo v januarju.) Noči pa so hladne.

Pomislite, kako smo se počutili, ko smo poslušali poročila o strašni zimi na severu te dežele, v njenih centralnih državah, o silnem mrazu ter zametih v New Yorku itd.

Neverjetno je, kakšne vremenske razlike so na našem kontinentu, aki jih sam ne izkuš.

Peter Benedict, 761 Grossmont, El Cajon, Calif.

Mariborski grad, v katerem je sedaj nameščen pokrajinski muzej!

TISKOVNI SKLAD PROLETARCA

I. IZKAZ

Prejet do 5. februarja 1948.
OHIO:

Cleveland: Klub št. 17 JSZ \$100. Klub št. 49 JSZ \$100; John Krebel postal \$23.70. Prispevali so: V. Salnic \$5.80; F. Silc \$2, J. in M. Kral \$2, F. Belaj \$2, L. Medvešek \$2, J. Medic \$1, Mr. in Mrs. A. Korenic \$1, A. Skapin 50c, August Kužnik \$5, Frances Bajec \$1, Mary Lambert 50c, F. Sitar 50c, A. Colarie \$1.

Felix Strumbel in družina namesto vence za pokojnega Antona Staříka \$10.

Maple Heights: F. Volkmar \$2, F. Vrček \$2, A. Hočevar \$1, P. Zarkovič \$1, A. Turk \$1, skupaj \$7. Poslal F. Volkmar.

Toledo: Leo Stoška \$5.50.
Fairport Harbor: L. Bajc \$3.60.

Geneva: J. Urbas \$1.50.

Power Point: John Guzel \$1.

Matt Tušek 35c.

Girard: A. Pišler \$1.

Canton: Josephine Odar 50c.

Berea: Neimenovan 50c.

ILLINOIS:

Chicago: Jos. Kotar (Detroit) \$10, F. Česen (Cleveland) \$2, Josephine Tratnik (Cleveland) \$2, Frank Ermene (Milwaukee) \$10, F. A. Vider \$5, John Turk \$3, Louis Zorko \$2, Mary Jelenc \$2, Leo Kaiser \$2, F. Benchina \$2, M. Zelezničar \$2, M. G. Kuhel \$2, Anna Pichman \$2, Tončka Urbanc \$2, Tončka Erdeček \$2, Jos. Zbačnik \$2, Mary Šifrar \$1, M. Čiganich \$1, Jos. Oblak 75c, A. Anzick 50c, V. Mershak 50c.

Berwyn: Jos. Omerza \$2, C. Lovrević \$1.50.

Peru: Fred Malgai \$2.

Waukegan: M. Judnik postal \$9.50. Prispevali so: Po \$3: J. Mahnič, F. Mihevc. Po \$1: M. Kaucic, A. Mesec, F. Zupec, A. Gosoš \$0c. Louis Kužnik \$3.50.

Joliet: L. Gornick \$1.50, Rud. Silec 50c.

Livingston: J. Widmar \$1.

Virden: F. Stempihar 50c.

De Pue: J. Slatner, st. 50c.

PENNSYLVANIA:

Moon Run: Fed. društvo SNPJ v zap. Penni \$25; protovoljni prispevki nabrani na seji iste federacije v Slov. domu v Pittsburghu dne 25. janu. \$27, skupaj \$52. Poslal J. Ambrožic.

Strabane: Jacob Pavčič \$5, J. Cesnič ml. \$1, F. Rozanc 50c.

Herminie: A. Zornik postal \$5: prispevali: M. Marovič (Greensburg) \$2, J. Britz (Export) \$1, V. Resnik (Pleasant Unity) \$1, J. Urškar (Claridge) 50c, F. Boston (Homer City) 50c.

Tire Hill: A. Strazisar \$2. (Poslal F. Cvetan.)

Midland: Anton Russ \$2.

Forest City: F. Leben \$1, Jos. Cebulski 50c.

Enon Valley: A. Cvetan \$1.50.

Greensboro: Johanna Pečjak \$1.

Avelia: Frank Brogar \$1.

Bon Air: F. Turšin \$1. (Poslal F. Cvetan.)

Imperial: Martin Gorenc 50c.

Salina: Jos. Zecker 50c.

MISSOURI:

St. Louis: John Spiller \$5, F. Rosman \$2, C. Medved \$1.85, F. Salic \$0c.

Conway: A. Potokar 50c.

WISCONSIN:

Milwaukee: Neimenovan \$2, L. Sedminec \$1, F. Gaberšček 50c, skupaj \$3.50. Poslal L. Barborič. C. Podjavoršek \$1.50.

Port Washington: F. Leskovšek \$2.00.

zavarovanja itd. Imamo narodne domove, ki so vsi posledica tega ustvarjajočega naprednega gibanja.

Ali naj zdaj dopustimo, da naj vse to gibanje, ki ima svojo glavno oporo v našem naprednem tisku, zapade navalu re

RUDARSTVO IN FUŽINARSTVO V SLOVENIJI

Te podatke zbrala dr. Ing. Matija Žum in ing. Viktor Kersnič

Sledenči spis nam je poslal iz starega kraja Paul Berger. Prvotno je bil objavljen v Gregorčičevem koledarju. Ker nudi važne podatke o gospodarstvu v deželi, v kateri smo bili rojeni, ga tu ponatiskujemo.

RUDARSTVO

Zivimo v dobi, kateri sta dala premog in železo svoj pečat. Ne moremo si misliti vse naše današnje industrije, ako bi nam ta dva csnovna stebra odpovedala svojo pomoč. Kaj bi počeli, ako bi n. pr. stali pred dejstvom, da so zaloge premoga naše zemlje izčrpane in da železne rude ni več. Pomen teh činiteljev v človeškem gospodarstvu sedanje dobe nam najlepše osvetlijo številke proizvodnje. Svetovna proizvodnja premoga je znašala v letu 1938: 1.500.000.000 t; od tega je odpadlo samo na Evropo 920.000.000 t, torej skoraj dve tretjini. Pri tem so vstete vse vrste premoga (antracit, črni premog, rjavi premog in lignit). Proizvodnja Jugoslavije in posebej Slovenije razvidna iz naslednjih podatkov:

	1. 1929	1. 1938	1. 1940
Jugoslavija	5.653.400 t	5.742.185 t	7.336.032 t
Slovenija	2.294.191 t	1.757.247 t	2.346.482 t

Delež Slovenije v premogovni proizvodnji Jugoslavije je znašala torej 1. 1929: 40.6%, 1. 1938: 30.6% in 1. 1940: 32.0%. Pri svetovni proizvodnji je Jugoslavija slabo zastopana; njen delež znaša 1. 1938 komaj 0.4% in jedva 0.3% glede na evropsko proizvodnjo.

Pred vojno je proizvodnja premoga v Jugoslaviji prvič 10 let naraščala; leta 1919 je znašala 2.239.700 t, dokler ni dosegla v letu gospodarske konjunkture leta 1929 višine 5.653.400 t. Zatem je pričela proizvodnja padati in je dosegla 1. 1933 samo 4.175.400 t; z letom 1934 je pričel rahel vzpon in leta 1940 je zabeležilo najvišjo predvojno jugoslovansko proizvodnjo premoga: 7.336.032 ton.

V Jugoslaviji so najvažnejši proizvajalci premoga Slovenija, Bosna in Srbija. Njih odstotna udeležba v letu 1929 pri jugoslovanski proizvodnji premoga je sledile: 40.6%, 23.6%, 21.3% in na vse ostale dežele Jugoslavije, predvsem na Hrvatsko, odpade 14.5%.

Od vrst premoga v Jugoslaviji zavzema rjavi premog prvo mesto, dočim sta lignit in črni premog v nekaj manjši meri zastopana, kar nam povedo naslednje številke iz leta 1929:

rjavi premog	4.121.400 t ali 72.8%
lignite	1.123.400 t ali 20.0%
črni premog	408.600 t ali 7.2%

Pri tem je treba pripomniti, da naši črni premogi niso srodniki inozemskim črnim premogom, kot so n. pr. šleziski, ostravski, porurski; so mlajši, t. j. so iz kredne in deloma jurske dobe, dočim so našeti inozemski premogi iz karbonske dobe. Črni premogi so v Jugoslaviji kot vidim najslabše zastopani v naši proizvodnji premoga. Povrh vsega pa tudi niso sposobni za pridobivanje metalurškega koksa, tako, da smo navezani na uvoz. Ta je znašala letno od 300 do 600 tisoč ton, in sicer koksa in črnega premoga. Rjavi premog in lignit sta pač naša reprezentanta iz vrst premogov, ki pretežno krijeti naše potrebe na gorivu za promet, industrijo itd.

Ves nakopan premog je Jugoslavija potrošila doma z izjemo 1 do 2%, kar ga je bilo izvoženo v sosedne države. Najvažnejši domači odjemalci so bili: industrija s povprečno 42%, železnice s 36 do 37%, brodarstvo s 4 do 5%, za ogrevanje prostorov 4 do 5% in ostali 3 do 4%; lastna poraba premogovnikov pa je znašala 7 do 8%. Navedeni odstotki so povpreček iz let 1933 do 1935. V ostalih letih se je sicer medsebojno razmerje nekoliko menjalo, vendar ne bistveno.

Iz uvedoma navedenih podatkov je razvidno, da je Slovenija v proizvodnji premoga Jugoslavije na prvem mestu. Najvažnejši slovenski premogovniki, ki so prispevali k tej proizvodnji, so po vrstnem redu proizvodnje iz leta 1929 naslednji: Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, Velenje, Rajhenburg, Kočevje, Laško, Št. Janž, Zubukovca; vsi ostali premogovniki so manjšega obsegata in je njih skupna proizvodnja bila le nekaj večja od zadnjega naštetelega premogovnika. Daleč pred vsemi vodi v proizvodnji Trbovlje. Kalorična vrednost naših črnih premogov se giblje približno v mejah 6000 do 7000 kalorij, dočim znaša pri rjavih premogih od 4000 do največ 5000 kalorij. Pri lignitih se zelo menja kalorična vrednost, vendar lahko navedemo povprečno vrednost v višini 3000 do 4000 kalorij kar velja za boljše vrste lignita.

S premogovnimi zalogami Jugoslavija ni ravno v vrsti najbogatejših dežel. Računa se z zalogami 45 milijonov ton črnega premoga in približno 4700 milijonov ton rjavega premoga in lignita; te cenitve se oslanjajo na vidno (sigurno) in verjetno zalogo premoga. Pri eventualno povečani proizvodnji na 10 milijonov ton letno, bi torej te rezerve zadoščale za okroglo 500 let. Zelo verjetno se bo ta številka znižala, aka upoštevamo, da ni odpadlo sedaj od proizvodnje premoga v Jugoslaviji na prebivalca niti 400 kg letno, dočim je znašala ta številka na prebivalca naše zemlje blizu 700 kg. Za primerjavo navajam še svetovne zaloge premoga, ki so po dosedanjih cenitvah kjer so upoštevane de-

loma tudi mogoče rezerve, razen vidnih in verjetnih) znatne, saj znašajo zaokroženo 7½ bilijonov ton. Pri proizvodnji iz leta 1938, ki je znašala 1½ milijarde ton, bi torej zadostovalo te rezerve za 5.000 let. Upoštevajoč porast prebivalstva zemlje in porast potrošnje premoga na prebivalca našega planeta, se to število let zmanjša, vendar verjetno nekaj tisočletij vprašanje obskrbe človeštva s premogom ne bo delalo težav.

Pridobivanje premoga se vrši v naših premogovnikih pretežno pod zemljo z izjemo Kočevja in deloma Trbovlja. Globine naših jam niso velike in znašajo nekaj stotin metrov. Odprte so deloma z rovi in jaški. Pridobivanje in transport sta močno mechanizirana. Večina premogovnikov dela z zasipom, t. j. odkopane prostore se z jalovino zapolni.

Za časa okupacije je sovražnik izrabljil naše premogovnike brezmerno. Pri tem pa ni v pravilnem razmerju vrnil raziskovalna in pripravljalna dela, kar je dočela zamemaril v zadnjem letu vojne. Leta 1944 je okupator opustil tudi delo v premogovniku Huda jama pri Laškem in raznesel stroje in strojne naprave po drugih premogovnikih. Ravno tako je zaprl premogovnik Globoko pri Brežicah in premogovnik Stranje pri Konjicah, ki odkopava izborni črni, kovački premog. Vse te premogovnike zopet obnavljajo in eden od njih že obratuje, dočim bosta kmalu sledila tudi ostala dva.

Ko nam je okupator 1. 1941 iztrgal naše premogovnike, je našel jame vzorno vzdrževane, brez zruškov in jamskih ognjev; tudi zaloge materijala so bile velike. 9. maj 1945 nam je te naše premogovnike sicer vrnili, toda v zanemarjenem stanju. Zaradi roparskega načina izkorisčanja premogovnikov smo naleteli v jama na ognje in obsežne zruške. Jamskega lesa, razstreliva, maziva za stroje in ostalega nujno potrebnega materiala je manjšalo povsod. V takem stanju dvigniti proizvodnjo, ni bila lahka naloga. Toda v vztrajnim in požrtvovalnim delom se je vse delavstvo in nameščenstvo lotilo nalage, oskrbeli svojo s tolikimi žrtvami osvobojeni domovino s prepotrebnim premogom. V prav kratkem času so bile naše železnice že zadostno oskrbovane; tudi industrija je prejela hitro najnajnejše količine premoga. Celo prebivalstvu so naši rudarji že nakopali ob pravem času, še pred zato, najpotrebejšo množino premoga. Pri vsem tem je na Sloveniju v prav izdatni meri takoj po osvoboditvi pomagala tudi drugim federalnim edinicam z znatnimi količinami premoga, kar dela še dalje. To vse je bilo mogoče, ker se naša proizvodnja z naglim koraki bliža predvojni višini; ta bo pa v prav kratkem času dosežena. Ce pomislimo, da je bilo treba porabititi prve meseca mnoga dela sama pri prešerjanju zanemarjenih rogov, prog, vpadnikov itd., kar bi sicer moglo biti v pretežni uporabljen za proizvodnjo in da je proizvodnja kakor tudi storitev naglo naraščala, moramo izreči našim rudarjem za njih trud najtoplješo zahvalo.

Nam je treba pripomniti, da naši črni premogi niso srodniki inozemskim črnim premogom, kot so n. pr. šleziski, ostravski, porurski; so mlajši, t. j. so iz kredne in deloma jurske dobe, dočim so našeti inozemski premogi iz karbonske dobe. Črni premogi so v Jugoslaviji kot vidim najslabše zastopani v naši proizvodnji premoga. Povrh vsega pa tudi niso sposobni za pridobivanje metalurškega koksa, tako, da smo navezani na uvoz. Ta je znašala letno od 300 do 600 tisoč ton, in sicer koksa in črnega premoga. Rjavi premog in lignit sta pač naša reprezentanta iz vrst premogov, ki pretežno krijeti naše potrebe na gorivu za promet, industrijo itd.

Ves nakopan premog je Jugoslavija potrošila doma z izjemo 1 do 2%, kar ga je bilo izvoženo v sosedne države. Najvažnejši domači odjemalci so bili: industrija s povprečno 42%, železnice s 36 do 37%, brodarstvo s 4 do 5%, za ogrevanje prostorov 4 do 5% in ostali 3 do 4%; lastna poraba premogovnikov pa je znašala 7 do 8%. Navedeni odstotki so povpreček iz let 1933 do 1935. V ostalih letih se je sicer medsebojno razmerje nekoliko menjalo, vendar ne bistveno.

Iz uvedoma navedenih podatkov je razvidno, da je Slovenija v proizvodnji premoga Jugoslavije na prvem mestu. Najvažnejši slovenski premogovniki, ki so prispevali k tej proizvodnji, so po vrstnem redu proizvodnje iz leta 1929 naslednji: Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, Velenje, Rajhenburg, Kočevje, Laško, Št. Janž, Zubukovca; vsi ostali premogovniki so manjšega obsegata in je njih skupna proizvodnja bila le nekaj večja od zadnjega naštetelega premogovnika. Daleč pred vsemi vodi v proizvodnji Trbovlje. Kalorična vrednost naših črnih premogov se giblje približno v mejah 6000 do 7000 kalorij, dočim znaša pri rjavih premogih od 4000 do največ 5000 kalorij. Pri lignitih se zelo menja kalorična vrednost, vendar lahko navedemo povprečno vrednost v višini 3000 do 4000 kalorij kar velja za boljše vrste lignita.

Dandanes so potresi vedno bolj redki, vendar so v mnogih pokrajinalah sveta že zelo običajen pojav. Znanost o potresih je že močno napredovala in glede tega pojava imamo sigurne znanstvene ugotovitve. Predvsem so znanstveniki ugotovili, da nastane potres na enem delu zemeljske notranosti, ki se nazivajo potresno ognjišče in se od tod širi v obliku valovanja. Zelo občutljivi so aparati za merjenje potresnih sunkov (seismografi), zato ne zaznavajo samo enkrat, temveč čez nekaj časa ponovno, dasi že slabše in potem še tretjič in četrtič, vedno slabše. Od ognjišča se potresni valovi razširjajo na vse strani, in sicer je njihova pot kratkotrajna tam, kjer so zemeljske plasti enakomerno, dolga pa je tam, kjer so plasti različne in se potresni valovi lomijo. Ni pa znanost, da je mogla ugotoviti, kdaj se pojavijo potresi, tako da je vsako napovedovanje še skoraj popolnoma neutemeljeno. Napovedi potresov bi predstavljale veliko korist za vse prebivalstvo ogroženih pokrajin, saj bi bilo rešen obilje človeških življenj in preprečena bi bila velika škoda, da ni paže za to znanstvene osnove.

Dandanes so potresi vedno bolj redki, vendar so v mnogih pokrajinalah sveta že zelo običajen pojav. Znanost o potresih je že močno napredovala in glede tega pojava imamo sigurne znanstvene ugotovitve. Predvsem so znanstveniki ugotovili, da nastane potres na enem delu zemeljske notranosti, ki se nazivajo potresno ognjišče in se od tod širi v obliku valovanja. Zelo občutljivi so aparati za merjenje potresnih sunkov (seismografi), zato ne zaznavajo samo enkrat, temveč čez nekaj časa ponovno, dasi že slabše in potem še tretjič in četrtič, vedno slabše. Od ognjišča se potresni valovi razširjajo na vse strani, in sicer je njihova pot kratkotrajna tam, kjer so zemeljske plasti enakomerno, dolga pa je tam, kjer so plasti različne in se potresni valovi lomijo. Ni pa znanost, da je mogla ugotoviti, kdaj se pojavijo potresi, tako da je vsako napovedovanje še skoraj popolnoma neutemeljeno. Napovedi potresov bi predstavljale veliko korist za vse prebivalstvo ogroženih pokrajin, saj bi bilo rešen obilje človeških življenj in preprečena bi bila velika škoda, da ni paže za to znanstvene osnove.

Kako potresi nastajajo, o tem med znanstveniki ni še enotnosti in obstajajo dve znanstveni teoriji. Nekateri razlagajo, da nastajajo potresi zaradi ohlajanja zemeljske površine. Dano je že žareče, se ohlaja, površina pa mu postaja preveča in se zato zgrbanči. Tako predstavlja naša zemlja kljub temu, da smo tako v znanosti kot v tehniki daleč napredovali, še vedno zelo veliko skrivenost, katero bomo še posegi v skrivenosti — nikar ne odlašajo!

Slika iz Srednje kmetijske sole v Mariboru.

Pošta bila v decembru

čelo zapošljena

Zvezna pošta poroča, da je imela lanskega decembra 34 odstotkov več božičnega prometa kot pa v decembru 1936.

Sodnik obtožencu: Ali lahko kaj navedete, kar bi vam utegnilo dajšati kazen?

Obtoženec: "Ce mislite, gospod predsednik, potem bi rad imel zofo v čelici."

"Kaj ste prav za prav po potku?"

"Umetnik!"

"Kaj pa delate?"

"Dežnike!"

"To vendar ni umetnost!"

"Pa ga napravite vi, ce ga morete!"

Ravnatelj: "Ce bi toliko ne pili, bi bili danes gotovo že načelnik oddelka."

Tajnik: "Nič ne de. Ce se ga napijem, se mi zdi, da sem glavni ravnatelj."

Tebi manjkajo le še rogov, pa bi bil popoln osel.

Saj osel nima rogov.

No, vidiš, potem takem ti nič ne manjka.

Ali ti je delala angleščina težko, prijatelj, ko si bil v Londonu?

Meni prav nič, pač pa Anglezem.

OČE IN SIN

Sinko: Zakaj pa zamoreci jedo biele ljudi?

Oče: Da se jim vsaj skromno oddolže za vse, kar so jim belci dobrega storili.

Ko se je izselil v Ameriko je

Škotska</

PROLETAREC

CHICAGO, ILL., February 11, 1948.

EDUCATION
ORGANIZATION
CO-OPERATIVE
COMMONWEALTH

OL. XLIII.

FORWARD!

A Statement by Slovenian American National Council

Since the passing away of Franklin Delano Roosevelt, tremendous changes have taken place in this country, changes which — alas! have brought us no good. The course of those who make decisions now has reversed itself and is leading into darkness which is concealing the greatest danger — danger for the American people and for the entire world.

How far the reaction, opposed to the Labor, is blundering, can be observed every step of the way in our daily life. Although the United States had fared much better during the war than any other belligerent country in that her soil never became a battleground, that no enemy forces disembarked on any part of her shore, and no foreign planes ever dropped bombs on New York, Chicago or Los Angeles, and although there are riches in the land as there were never before in its history, nevertheless the inflation appeared and brought along the inevitable high cost of living which is growing worse from day to day, and is making a farce of the American way of life that is more tragic than funny. The housing situation is no better than in some European countries whose cities we bombarded and villages set afire, and there is no hope that in this respect we may soon realize normal conditions. The wages of workingmen in some categories would appear decent, if the prices of commodities were not increasing in such leaps and bounds that any gain in wages is losing its value even before the first payday comes around. The people in Europe really must giggle when, listening to hysterical advices from the top not to be misled into some planned economy, they can see for themselves where the anarchy in our own economy is heading, the economy so called — God knows why? — "the private enterprise."

It is unnecessary to speak about the attacks made against all the gains of the organized Labor. Even the sparrows already chirp about this. But it is necessary to talk about the fact that the Taft-Hartley Law is obviously only the beginning, because it is endangering the very existence of Labor organizations themselves. The anti-labor measures were enacted in the Congress, and in the Congress alone must they be repealed. But this cannot be achieved by the methods forced upon the Labor by various leaders ever since the times of Gompers. And since the leadership includes no Debs, it is necessary to seek the solution elsewhere.

It is also known to what degree our foreign policy departed from the principles in force during the Roosevelt administration. The word "democracy" never appeared as often in the columns of the wealthy newspapers as it does today, neither was it given lip service by the propagandists in such measure as today, but at the same time there never was in our life such a lack of application of democracy as there is today, when symptoms are already appearing similar to those in Italy during the time of "March on Rome," or in Germany during the ascent of Hitler, or after German and Italian troops gained "victory" for Franco in Spain. In the country conceived in the revolution against monarchism and everything related to it militarism is more and more rising its head to the surface; this condition brought catastrophe to every country where it was allowed to develop. The United States has a peacetime armed force of the size far greater than ever before; army and navy contingents are scattered all over the parts of the globe gained by the defeat of Japan, and we are constructing military bases also elsewhere. More serious, however, is the fact that the armed forces are being used for political purposes in countries which do not belong to us, and that we are supplying the governments of those countries with military equipment for war against their own citizens, that the navy is using battleships for show-off purposes which can be considered extremely threatening and endangering the world peace. At the same time there is a demand for a universal military training of our youth, despite the fact that both world wars had offered sufficient proof that this is entirely unnecessary for the maintenance of our

security. Not only that such measures require enormous expenditures at the expense of the general welfare of the people, moreover, they create the basis for the influence over the public life by the military which these servants of the people should never enjoy. The spirit of the military is extremely opposed to the principles of democracy, and wherever it gains its foothold, the basic civil liberties are always in danger, as the lessons in all militaristic countries so adequately prove. And in all such cases the peace of the world is also endangered, for among the generals by profession there can always be found men who believe they must prove the need of themselves, or the people might get the idea they could get along without generals.

The rising militarism is responsible to a great degree for the blunders in our foreign policy which is supporting with arms and money the darkest reaction in Greece, Turkey, China, Korea and South America. Extremely powerful propaganda is exerted to assure us that all this is being done in the interest of peace, actually, however, it is achieving exactly the opposite: the world peace is being greatly endangered. The Greek people have shown a high degree of courage during the war; but those who have put up the most determined struggle are now being persecuted, while at the helm are those who silently and even openly collaborated with the nazifascism — and our foreign policy is keeping them in the saddle. Even sympathizing with the guerrillas is considered a sin. Why? During the American Revolution, was it a sin to sympathize with the armies of George Washington? In the grip of dictatorship, Turkey silently supported Nazi Germany all the time and was even prepared to participate in war on the side of Hitler — except that the events at Leningrad drove fear in the marrow of her dictator and forced him to change his mind. This dictatorship is enjoying now the support of American arms and American money, and American warships are steaming in Turkish waters — against whom? They invented a story about Turkey being in some kind of a danger, and this is the reason that allegedly justifies our position. In China Chiang Kai-shek had to be kidnapped first before he decided to fight the Japanese, although by then Manchuria had already been subjugated and the Japanese forces were penetrating deeper and deeper in Northern China. Chiang Kai-shek was promising his people all kinds of rights, but his promises were kept like Hitler's. America must be supporting him therefore for some special logical reason, for Chinese people are sick and tired of his absolutism.

All these issues are not creating anywhere any sense of security, on the contrary they are creating constant fear that a gun may go off somewhere unintentionally and become the signal for a new war which can be but a world war in the true sense of the word. The thought alone about a such possibility is terrifying, for it is rather simple to start a new slaughter, and this, too, is the only thing certain about it. What would follow, is unknown even to those who speak about dropkicking atomic bombs like a football. Nobody can foretell what might happen even the following day after the outbreak of war, except that its horrors would affect the whole world and no "chosen" nation would be spared. If the scientists state that the modern warfare means the end of the human race on earth, it is possible that they are right.

There is nothing as important at this time as the prerequisite of prevention of war, and the security of world peace. How other people maintain their way of life, is entirely their own concern, as is our way of life entirely our own affair. Nobody is prescribing us the economic system under which we must live, why therefore must we be forcing on others a system which they don't want because they believe theirs is better? India has shown that agreement can be reached and peace secured, if the settlement of the issues is left to the people without any foreign interference.

Therefore, forward!
Executive Committee Slovenian American National Council.
F. A. VIDER,
President.
M. G. KUHEL,
Secretary.

However, the aims of our foreign and domestic policies are reaction-

THE MARCH OF LABOR

What's Wrong With 'Free Enterprise' If It Must Be "Sold" to the People?

Big Advertising Concerns, Financed by the Millions of the NAM and US Chamber of Commerce, to Launch "Ballyhoo"

Big Business organizations and their paid spokesmen are getting together for the biggest "ballyhoo" campaign in history — to sell free enterprise.

Millions of dollars are being raised for advertisements in newspapers, magazines, and company "house organs," movie films and radio programs. For more than a year "publicity men" have been preparing "educational material" which will be showered upon the American people.

Most of the money will come from the National Association of Manufacturers, but the U. S. Chamber of Commerce, big newspaper publishers and other business organizations are also "in on" the campaign. It is being managed by a committee representing large advertising agencies and corporations which are "national advertisers."

What is wrong with "free enterprise" if, after having its own way all these years, it must now be "sold" in this lavish way?

The American people have always been and are now for free enterprise. That is proved by the fact Socialism and Communism have never been able to win more than a comparative handful of converts in this country.

The people, however, are intelligent enough to know the difference between real free enterprise and the "phony" article which this campaign tries to sell.

The people have seen monopoly, masquerading as free enterprise, push prices up almost out of reach, keep housing scarce and costly, wage relentless war on workers and their unions and in general put profits above human welfare.

That cannot be hidden by any "ballyhoo" campaign, no matter how expensive. If the false "free enterprisers" think so, they do not know the American people. — Labor, Washington, D. C.

ary and are not leading in the right direction. A change, therefore, is imperative. This was in mind of the Executive Committee of the Slovenian American National Council at its recent meeting when it discussed the political situation, and after serious deliberation and consideration of all the circumstances decided to join in supporting Henry Wallace as candidate for president at the general election, because all his activities to date are proof that he deserves the confidence of all the progressive people, of all those who desire a true democracy instead of dictatorship of a handful of dollar magnates, of all those who believe in equal rights for everybody regardless of social standing, race, creed, land of birth, native tongue, and sex, of all those who want to secure for Labor the rights that have accrued to the workingmen under difficult conditions, who are determined to create the conditions under which it is possible to remove the fears of a new world conflict and who are ready to fight with all their power for a lasting peace and friendly relations between all the nations of the world.

The Executive Committee of SANC is calling upon all its members, friends and supporters immediately to begin the work and persevere to the end for the victory of peoples rights, equality and liberty.

Therefore, forward!

Executive Committee Slovenian American National Council.

F. A. VIDER,
President.
M. G. KUHEL,
Secretary.

"Would Be No Winner"

From another major war there will emerge no victor, no vanquished, only victims," says General James H. Doolittle, famous flyer who first bombed Japan.

"In another war, there will be no winner," says General Clifton S. Cates, new Commandant of the Marine Corps.

Both know first-hand what modern war means, and their sober warnings deserve attention. Too many other generals seem to be trying to convince the country that another war would be quick and easy.

The chief victims of all wars are the plain people. They have no voice in starting wars. The diplomats, the militarists, the international bankers attend to that. The people do the fighting and the suffering. They want peace. — Labor.

Long Leads

When it comes to guessing the results of elections, correspondents of the most ambitious dailies are far off as the rest of us.

For example, the New York Times two weeks before the Louisiana gubernatorial primary predicted that former Governor Sam H. Jones would lead the pack.

Instead, Earl K. Long is away in front, with a plurality of about 128,000.

There will probably be a "run-off" on February 24, but the principal backers of Congressman James H. Morrison one of the "also-rans," who made a creditable showing, have announced for Long. That should be sufficient to put him over.

The result shows that the voters of Louisiana have not forgotten Huey Long and do not believe the many disparaging stories related about him.

The fact is, Huey repealed the poll tax so all citizens of the state might vote, and he gave the school children free textbooks. — Labor.

In the Wind

Flitting past a few open garbage pails, the Wind comes up this week with a short, short story, told in quotations:

"Miami Beach, Fla., Jan. 16 (AP) — Former President Herbert Hoover said today, 'It is a remarkable commentary on the free-enterprise system that the United States and three other democratic countries containing only 8 per cent of the world's population are supplying 90 per cent of the food moving in world commerce.'

"Hoover, in an interview, named the other countries as Canada, Australia and Argentina. He is here for a fishing trip." — The Washington Post, January 17.

"If you can afford \$5 for dinner, a beautiful way to please the inner man is to dine in the Drake Room of the Drake Hotel at Park Ave. and Fifty-sixth St. If that's beyond your purse eat your cheese and garlic, as Ho'spur in a windmill, and with peace of mind. Here is nowhere so pleasant to be well within your income."

"The Drake is for the town's nice people who like nice things like caviar and mink and the better wines. It's a place where John Frederick's hats nod politely to Anita Andre models, where men order steak Diane with calm as assurance, without worry or pleasure in the fact that a steak costs \$4.95." — Clementine Paddleford, in the New York Herald Tribune, January 10. — From The Nation.

Plenty of Capital, Declares Harriman

Commerce Secretary Refutes Argument for Cutting Taxes of The Rich

Those who urge that any tax cuts which may be made by Congress should favor the very rich have been pleading that the country was short on "venture capital" — that is, money willing to take a risk in business enterprises.

The only way to get it, according to these "experts," is to increase the bank accounts of wealthy men.

Secretary of Commerce Harriman, who is a rich man himself, disposed of the "venture capital" argument when he went before the Ways and Means Committee a few days ago. He said there is plenty of capital for any responsible investment. He should know because he is as familiar with Wall Street as any man in Washington.

Very reluctantly, with profound misgivings, Senator Taft has accepted the necessity for meat rationing. This good man must be haunted at times by the shadow of his puppy's tummy.

No Soap In Europe

Know why we have soap in this country and they have little or none in Europe?

Harvey Campbell, executive vice-president of the Detroit Board of Commerce, asked that question in a recent issue of The Detroit, weekly publication of the B. of C.

And the answer, children, is not that Europe was devastated by war. It is because European governments are farther to the left than ours. That's what Harvey said!

Since it is said to be well known "what the other guy is thinking" — although, in this case, we doubt whether it can really be called thinking — we give you Harvey's comment on soap!

"You should think up some new common denominator," the man advised, "to help you explain the effects of different governments upon common people."

"Undoubtedly young folks confuse you by questions," he continued, "and might be more convinced of their assurance of happiness in America if you told them about results, in terms they understand — like butter, meat — or even soap!"

SAID HE: "When Communism hits America — no soap!"

"Small children might like that but those who have learned to wash behind their ears should be told to try to go without soap for a month, so they could learn to hate each other, like he Communists."

HE ADDED: "Visitors returning from Socialist England say that in the hotels there's one piece of soap about the size of a half dollar in the common bathroom — but the soap won't lather, so what? The English housewife is rationed to three four-ounce tablets of soap every month for a whole family."

"Now we see soap rising in price here at home," commented Harvey, "so we may anticipate a shortage. The farther we go to the left, the less soap we have left. So stop ridiculing soap operas that really prove America's supremacy — and latch in with a new slogan, Save Our American Principles!"

We refuse to muddy this up with any comment of our own! — Wage Earner

Put New Life Into This Great Reform!

A great reform, started by progressive heroes of the past, has unfortunately been allowed to lapse, and now is waiting for a new fight by progressives of today.

The purpose of the reform is to enable the American people, instead of a few men in smoke-filled rooms, to choose the candidates of the various parties for the Presidency of the United States.

This proposal becomes more important every day, as the President yields greater and greater power in this country and in the world.

About 40 years ago, began a movement for "presidential primaries," in which the people of a state, in one way or another, could designate the man they wanted as their party's candidate.

In some states the voters could elect the "delegates" pledged to cast their ballots for a particular candidate at the national conventions. In other states, voters expressed their "preference" for candidates, to guide convention delegates.

The "initiative and referendum," the "recall" of public officials, and direct election of United States senators, were other parts of the plan to put more power in the people's hands.

The politicians of both parties opposed all these moves, and have constantly tried to undo them. They have succeeded in wiping out the presidential primary in many of the states where it once existed, and have nullified it in others.

At the peak of the movement, in 1916, presidential primary laws had been passed in 24 states, half of the 48, and the idea seemed about to sweep the country. Instead, it has gone downhill. Political bosses again control the conventions which pick the candidates for President.

Where is the new crop of progressives who will take up this fight? — Labor.

"No Man Can Serve Two Masters"

Arthur Krock, a New York Times columnist who takes himself very seriously, has a plan for a new corps of "dollar a year men" who would work for Uncle Sam when he called them, but would get most of their pay from their corporation employers.

Krock does not call them "dollar a year men," because that name is in ill repute. Too many corporation officials, who came to Washington in two World Wars, worked for the interests of their companies instead of for the public interest, and most people know that.

"Specialist Reserve Corps" is the fancy new name proposed by Krock. He says the idea was given to him by a group of "young veterans" of public service during World War II.

Those words suggest that the members of the group are young men who served on the fighting fronts. Actually, they had safe and comfortable government jobs which exempted them from the draft.

They, and others like them, would be assured of similar safe "commissions" on the "home front" in any future war, if Congress passes the law proposed by Krock. It would create a "Specialist Reserve" and permit its members to draw salaries from corporations while working for Uncle Sam.

The Bible says "no man can serve two masters." Experience with "dollar a year men" has confirmed that ancient wisdom. If Congress remembers this, Krock's scheme will get nowhere. — Labor.

Hope is always liberal, and they that trust her promises make little scruple of reveling today on the promises of tomorrow. — Samuel Johnson.

Home Buying to Stay Tough

It seems pretty certain that the average family will have just as hard a time getting a home in 1948 as it did last year.

In Washington it is agreed that prices of houses and costs of materials, rather than coming down, may go still higher. Of course the realtors are not cutting out any of their profits.

Some officials are worried about the terrific debt which veterans and others have piled up in order to get roofs over their heads. The total is now \$30,000,000,000.